

U S T A W A

z dnia 28 marca 1958 r.

o funduszu zakładowym na rok 1958.

Art. 1. W celu zainteresowania załóg w zwiększeniu rentowności przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw pod zarządem państwowym tworzy się fundusz zakładowy.

Art. 2. 1. Na fundusz zakładowy przeznaczają się części zysku wygospodarowanego przez przedsiębiorstwo w danym roku gospodarczym.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo jest planowo deficytowe i w związku z tym nie osiąga zysku lub jeżeli osiągnięty przez przedsiębiorstwo zysk nie wystarcza na utworzenie funduszu zakładowego w rozmiarze przewidzianym niniejszą ustawą, na fundusz zakładowy przeznaczają się odpowiednią sumę środków obrotowych przedsiębiorstwa.

3. Rada Ministrów może przeznaczyć na fundusz zakładowy inne środki niż przewidziane w ust. 1 i 2, jak również może wprowadzić potrącanie z funduszu zakładowego określonych kategorii nieuzasadnionych gospodarczo kosztów lub strat.

4. Uprawnienia przewidziane w ust. 3 Rada Ministrów może przekazać właściwemu ministrowi działającemu w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 3. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo osiągnie w roku 1958 wynik działalności gospodarczej równy wynikowi roku 1957, uzyskuje ono prawo do odpisu zasadniczego na fundusz zakładowy. Jeżeli przedsiębiorstwo w roku 1958 poprawi wynik działalności gospodarczej w porównaniu do roku 1957 — uzyskuje ono ponadto prawo do odpisu dodatkowego.

2. Przedsiębiorstwo, które w roku 1957 nie osiągnęło planowanego wyniku działalności gospodarczej, uzyskuje prawo do odpisu zasadniczego na fundusz zakładowy, jeżeli w roku 1958 osiągnie wynik w wysokości planowanej na rok 1957, a prawo do odpisu dodatkowego pod warunkiem osiągnięcia w roku 1958 poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego na rok 1957.

3. Jeżeli wynik działalności gospodarczej osiągnięty przez przedsiębiorstwo w roku 1958 będzie gorszy od wyniku osiągniętego w roku 1957, a w przypadkach, o których mowa w ust. 2 — od wyniku planowanego na rok 1957 — odpis zasadniczy na fundusz zakładowy ulega zmniejszeniu. Jeżeli pogorszenie wyniku wyniesie więcej niż 20%, przedsiębiorstwo traci prawo do odpisu na fundusz zakładowy.

Art. 4. 1. Rada Ministrów ustali w drodze rozporządzeń po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych szczegółowe zasady dokonywania odpisów na fundusz zakładowy dla przedsiębiorstw podległych poszczególnym resortom, względnie zaliczonych do poszczególnych działów gospodarki narodowej i gałęzi produkcji. W rozporządzeniach tych Rada Ministrów określi sposób dokonywania odpisów na fundusz zakładowy oraz ich wysokość.

2. Rozporządzenia, o których mowa w ust. 1, Rada Ministrów podejmie na wniosek właściwego ministra zgłoszony w uzgodnieniu z właściwym zarządem głównym związku zawodowego.

Art. 5. W przypadkach uzasadnionych Rada Ministrów może w rozporządzeniach, o których mowa w art. 4:

- 1) uzależnić utworzenie funduszu zakładowego od spełnienia określonych warunków;
- 2) wprowadzić dla przedsiębiorstw podległych poszczególnym resortom względnie zaliczonych do poszczególnych działów gospodarki narodowej i gałęzi produkcji odmienne zasady dokonywania odpisów na fundusz zakładowy niż określone w art. 3, jeżeli to się przyczyni do bardziej skutecznego oddziaływania poprzez fundusz zakładowy na wzrost produkcji i obniżenie kosztów własnych;
- 3) wprowadzić odmienne niż określone w art. 3 zasady dokonywania odpisów na fundusz zakładowy dla przedsiębiorstw nowo powstałych lub powstałych w wyniku reorganizacji w roku 1957 i 1958, jak również takich, których plan na rok 1958 zakłada zgodnie ze wskaźnika-

mi ustalonymi przez jednostkę nadrzędną pogorszenie wyników działalności gospodarczej w stosunku do wyników osiągniętych w roku 1957;

- 4) wyłączyć spod działania ustawy określone kategorie przedsiębiorstw.

Art. 6. 1. Przy obliczaniu funduszu zakładowego dokonuje się odpowiednich korekt o sumy wynikające z wprowadzonych w stosunku do roku 1957 zmian w zakresie cen sprzedawanych wyrobów i taryf świadczonych usług, urzędowych zmian cen zużywanych środków produkcji i taryf usług, jak również zmian w zakresie wysokości marż, stawek płac, składek na ubezpieczenia państwowe i społeczne, stawek podatkowych, stopy procentowej oraz zasad norm amortyzacji — chyba że Rada Ministrów postanowi inaczej.

2. Ponadto dokonuje się odpowiednich korekt w przypadku, jeżeli osiągnięte przez przedsiębiorstwo wyniki są rezultatem naruszania wiążących przedsiębiorstwo zadań asortymentowych ustalonych przez jednostkę nadrzędną lub w umowie z odbiorcą, pogarszania jakości produkcji w stosunku do obowiązujących norm, standardów lub receptur, niewykonywania remontów budynków, maszyn i urządzeń, nieuzasadnionego obniżania nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy, nieamortyzowania środków trwałych — względnie rezultatem innej działalności, której celem jest osiąganie funduszu zakładowego drogą działania podejmowanego ze szkodą dla interesu społecznego.

Art. 7. 1. Środki funduszu zakładowego przeznaczają się w wysokości 1/4 każdorazowego odpisu na budownictwo mieszkaniowe dla pracowników.

2. Pozostałą część środków funduszu zakładowego przeznaczają się:

- 1) na nagrody i świadczenia oraz na zaspokojenie innych potrzeb pracowników, przy czym kwoty przeznaczone na nagrody i świadczenia powinny być dzielone według wkładu pracy;
- 2) na budownictwo mieszkaniowe dla pracowników oraz inne inwestycje socjalne służące potrzebom załogi.

3. Jeżeli suma środków pieniężnych przeznaczona zgodnie z ust. 1 na budownictwo mieszkaniowe nie przekroczy kwoty 50.000 zł za rok 1958 — przedsiębiorstwo może środki te przeznaczyć na cele, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Łączna kwota wypłat na cele, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie może przekraczać 8,5% osobowego funduszu płac wykonanego przez przedsiębiorstwo w roku 1958.

5. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady wykorzystania środków funduszu zakładowego w części przeznaczonej na budownictwo mieszkaniowe dla pracowników.

Art. 8. Podział funduszu zakładowego na cele określone w art. 7 należy do uprawnień przedsiębiorstwa.

Art. 9. 1. Przedsiębiorstwo dokonuje odpisów na fundusz zakładowy co kwartał, przyjmując za podstawę obliczenia tych odpisów wyniki działalności gospodarczej wykazane w okresowych sprawozdaniach finansowych od początku roku do końca danego kwartału, a za podstawę odpisu rocznego — wynik działalności gospodarczej wykazany w rocznym sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym w przepisany trybie. Przy ustalaniu wysokości odpisów za kwartały II i III oraz odpisu rocznego należy potrącić dokonane poprzednio odpisy.

2. Wysokość odpisów, zarówno kwartalnych, jak i rocznych, podlega zatwierdzeniu przez jednostkę nadrzędną. Składając wniosek o zatwierdzenie odpisu przedsiębiorstwo powinno dokonać przelewu pełnej sumy objętej wnioskiem na specjalny rachunek bankowy podlegający oprocentowaniu.

Art. 10. 1. Wypłata środków z funduszu zakładowego może nastąpić jedynie po zatwierdzeniu odpisu rocznego przez jednostkę nadrzędną. Przedsiębiorstwo może jednak dokonywać po upływie I półrocza i 3 kwartału wypłat zaliczkowych w wysokości nie przekraczającej 25% sumy odpisu na fundusz zakładowy za dany okres. Przy wypłatach zaliczkowych na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, wolno wydatkować kwotę nie przekraczającą 2% osobowego funduszu płac wykonanego w danym okresie.

2. Jeżeli dokonane w ciągu roku wypłaty zaliczkowe przekraczają sumę funduszu zakładowego za dany rok, wówczas różnicę pomiędzy kwotami wydatkowanymi a sumą funduszu zakładowego przypadającą za dany rok zalicza się jako wydatek obciążający fundusz zakładowy roku następnego. Przed całkowitym wyrównaniem tej różnicy nie mogą być wydatkowane żadne kwoty z funduszu zakładowego.

Art. 11. 1. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do zakładów (oddziałów) działających na wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, dla których wprowadzono obowiązek sporządzania samodzielnych bilansów.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady korzystania z funduszu zakładowego przez pracowników zarządów przedsiębiorstw obejmujących zakłady (oddziały), o których mowa w ust. 1.

Art. 12. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo dokonuje nielegalnych lub nieprawidłowych odpisów na fundusz zakładowy, jednostka nadrzędna obowiązana jest niezależnie od pociągnięcia do odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej pozbawić dyrektora przedsiębiorstwa i głównego księgowego prawa do udziału w funduszu zakładowym.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1958 r.

Przewodniczący Rady Państwa: **A. Zawadzki**
Sekretarz Rady Państwa: **J. Horodecki**